

Jäätilannekatsaus 13.2.2024

Jäänpaksuus 40–49 cm riippuen mittauskohteesta

Alueellisten ja valtakunnallisten seuranta-asemien havaintojen perusteella Etelä-Savon jäät ovat paksuuntuneet edellisestä jääkierroksesta 6–13 cm

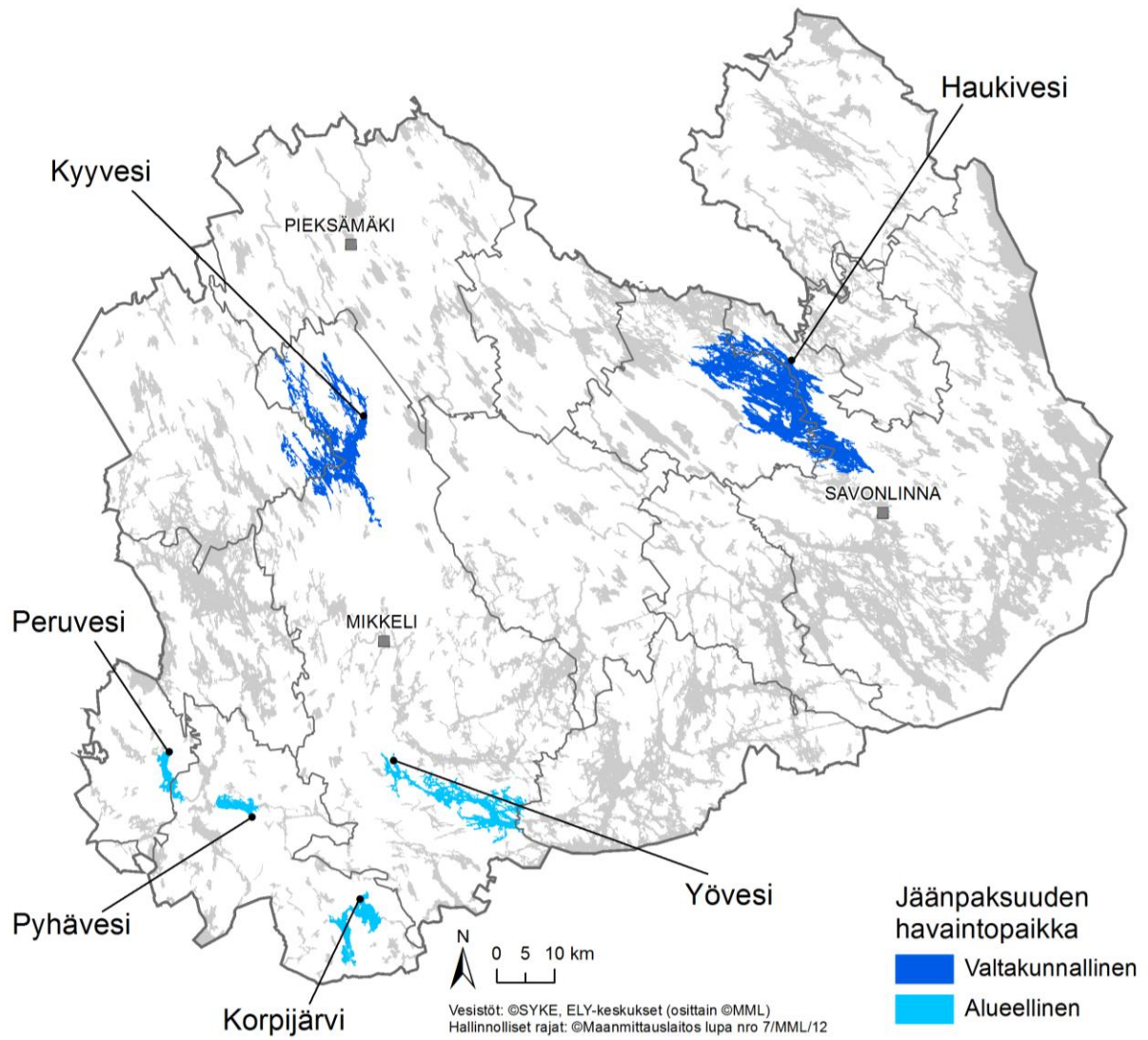
Etelä-Savon ELY-keskus ja Suomen ympäristökeskus mittasivat jään paksuuksia kuudella järvellä Etelä-Savossa. Mittaukset tehtiin n. 100 metrin etäisyydellä rannasta. Jääpeitteen havaitut kokonaispaksuudet vaihtelivat järven mukaan 40–49 cm välillä. Alueellisilla seuranta-asemilla jää oli ajankohtaan nähden 7–15 cm keskimääräistä paksumpaa ja jäänpäällinen lumikerros oli kierroksen aikaan 3–5 cm paksu. Vähiten lunta oli Perurvedellä ja eniten Korpijärvellä. Kierroksen paksuin jää (49 cm) havaittiin Yövedellä. Ohuin jää (40 cm) havaittiin Perurvedellä.

Jos seurantapisteen kohdalle on merkitty "ei mittaustulosta", jää on ollut liian heikkoa mittauksen turvalliseen suorittamiseen.

Jäänmittaustulokset 13.2.2024:

Ristiina	Yövesi	49 cm	Teräsjäätä keskimäärin 34 cm, kohvajäätä keskimäärin 15 cm, lunta jään päällä 4 cm. Jään paksuuden poikkeama ajankohdan 2000-luvun keskiarvosta +15 cm.
Mäntyharju	Korpijärvi	43 cm	Lunta jään päällä 5 cm. Teräsjäätä 30 cm, kohvaa 13 cm. Poikkeama ajankohdan 2000-luvun keskiarvosta +13 cm.
Mäntyharju	Pyhävesi	41 cm	Teräsjäätä keskimäärin 24 cm, kohvaa 17 cm. Lunta jään päällä 4 cm. Poikkeama ajankohdan 2000-luvun keskiarvosta +8 cm.
Pertunmaa	Peruvesi	40 cm	Teräsjäätä keskimäärin 26 cm, kohvaa keskimäärin 14 cm. Lunta jään päällä 3 cm. Poikkeama ajankohdan 2000-luvun keskiarvosta +7 cm.
Oravi	Haukivesi	46 cm	Poikkeama mittaushistorian keskiarvosta +5 cm.
Haukivuori	Kyyvesi	44 cm	Teräsjäätä 22 cm, kohvaa 22 cm. Poikkeama mittaushistorian keskiarvosta 0 cm.

Jäämittauskohteet kartalla.

Mittaukset tehdään valtakunnallisilla jäähavaintopaikoilla 10 päivän välein ja alueellisilla havaintopaikoilla kuun 10. ja 20. päivä. Seuraava mittauspäivä on valtakunnallisilla havaintopaikoilla 20.2.2024. Alueellisilla havaintopaikoilla seuraava mittauskierros on 20.2.2024.

Tämänhetkisen 10 vuorokauden sääennusteen mukaan lämpötilat vaihtelevat Etelä-Savossa +2 ja - 12 asteen välillä ja lunta voi sataa yli 30 cm. Lumisateen muodostama eristävä kerros voi paikoitellen hidastaa jäiden paksuuntumista. Aiempien kierrosten perusteella jäiden paksuneminen lienee noin viiden sentin luokkaa seuraavan 10 vuorokauden aikana, ellei sääennusteeseen tule merkittäviä muutoksia.

Ajankohtaan nähden Etelä-Savon jääpeite on alueellisten ja valtakunnallisten asemien perusteella nyt 0–15 cm keskimääräistä parempi pakkasten jäljiltä. Teräsjään osuus havaituista kokonaisjäänpaksuuksista oli 50–69 %. Prosentuaalisesti vähiten teräsjäätä havaittiin Kyyveden valtakunnallisella pisteellä ja eniten Korpijärven alueellisella pisteellä.

Alueellisten ja valtakunnallisten asemien havaintojen perusteella teräsjään keskimääräiset paksuudet ovat nyt yli autolle asetetun 20 sentin turvarajan. Oravista ei ole tietoa teräsjään osuudesta.

Jäillä kulkijoiden on kuitenkin edelleen hyvä muistaa, että jäillä liikkumiseen sekä jalan että ajoneuvoilla liittyy aina riski: Vesistöjen välillä ja sisällä voi olla merkittäviä ja äkillisiäkin eroja jään kantavuudessa, eikä eroa välttämättä silmin näe jäänpäällisen lumipeitteen tai kohvan läpi, varsinkin jos moottoriajoneuvolla on enemmän vauhtia. Varsinkin jäällä kulkijalle tuntemattomalla alueella on hyvä muistaa varotoimet. Muistutuksena edellinen Etelä-Savossa tapahtunut moottorikelkkailijan jäihin hukkuminen tapahtui kuluvan helmikuun alkupuolella.

Ilmoitetut jäänpaksuudet eivät milloinkaan kerro kyseisen järven koko jäättilannetta, vaan pelkästään yhden tutkimuskohteen tuloksen. Mittauspaikat ovat korkeintaan 100 metrin etäisyydellä rannasta, eivätkä näin ollen kuvaa selkävesien jäättilannetta. Mittauspaikat eivät myöskään sijaitse virtapaikoissa.

Vain teräsjää kantaa tarpeeksi

Jään kantokyky on aina arvioitava teräsjään mukaan. Yksin kulkevan ihmisen alla on oltava vähintään viisi senttimetriä teräsjäätä. Moottorikelkalla ajettaessa teräsjäätä on oltava koko ajoreitin pituudella vähintään 15 senttimetriä. Vasta noin 20 senttimetriä paksu teräsjää kantaa henkilöauton. Teräsjää on kirkas, läpikuultava ja tasainen. Vaalea ja huokoinen lumisohjosta muodostunut jää on kohvajäätä, jonka kantavuus on enintään puolet teräsjään kantavuudesta.

Oikeat varusteet mukaan jäälle

Jäällä liikuttaessa on pidettävä mukana jäänaskaleita, joiden avulla voi vetää itsensä takaisin jäälle. Hyvä apuväline on myös tukeva keppi, jolla voi kokeilla jään laatua sekä auttaa hädän tullen itseään ja toisia. Heitoliinan voi tarvittaessa nopeasti heittää auttajalle tai autettavalle. Kelluntapuvut ja -takit sekä pelastusliivit suojaavat viimalta ja helpottavat onnettomuuden sattuessa pelastautumista. Jäällä liikuttaessa kannattaa aina pitää mukana myös pilliä, koska sen ääni kuuluu huutoa kauemmaksi.

Linkit

- [Vesistöjen jäänpaksuus -havaintokartta \(ymparisto.fi\)](#)
- [Järvien jäänpaksuuden ennustekartta \(ymparisto.fi\)](#)
- [Jään kantavuus mitataan teräsjään mukaan \(vesi.fi\)](#)
- [Kansalaishavaintoja jäätilanteesta \(Järviwiki.fi\)](#)
- [Suomen vesistöjen jääolot –julkaisu \(Korhonen 2005, helda.helsinki.fi\)](#)
- [Jäistä pelastautuminen ja pelastaminen \(viisaastivesilla.fi\)](#)

Lisätietoja

Vesistösuunnittelija Juuso Pätynen, Etelä-Savon ELY-keskus, p. 0295 024 273

Sähköposti muotoa: etunimi.sukunimi (ilman ääkkösiä)@ely-keskus.fi